

Szerkesztői iroda:
Nagy-Enyeden a kiadóhivatalban, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.

Kiadóhivatal:
CIRNER J. JÓZSEF
pap-nyágykereskedése, hova az előfizetések és hirdetések bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adathatnak vissza.

KÖZÉRDÉK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán külvise egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt

Hirdetmények díja:
□ ezutánmértékű 3 kr.
Kereskedők és gyárosok külön árkedvezményben részesülnek. Bélyegdíj 30 kr.
Nyílttér sora 20 r.

Alsófehérvármegyének beosztására nézve tett külön javaslata dr. Mayer Ödön és társai gy.-fehérvári m. bizottsági tagoknak.)

Az alsófehérvármegyei közigazgatási és kir. járásbírói területek beosztásának összhangba hozatala tárgyában a nagyméltóságú magy. kir. belügyministeriumnak 1893. évi szeptember hó 14-én 72982. sz. a. kelt leirata Alsófehérvármegye 1894. évi ápril hó 4-iki törvényhatósági közgyűlésén tárgyalás alá vétetvén, erre vonatkozólag alólírottak következő határozati javaslatot terjesztik elő

Mondja ki Alsófehérvármegye törvényhatósága határozatilag:

I. Hogy a jelenlegi közigazgatási területi beosztást egyelőre változatlanul fentartani ohajtja.

II. A mennyiben pedig fentindítványunk el nem fogadtatnék és mégis már ez idő szerint foganatba vétetnék a beosztás helyesbitése, a következő tervezet lenne keresztülviendő:

1. A maros-ujvári járás változatlanul hagyandó.

2. Hasonlóan a balásfalvi szolgabírói járás is,

de az ezen járásba beosztott Kiskerek, Csicsóholdvilág és Sorostély községek a vizaknai kir. járásbíróiságtól, a balásfalvi kir. járásbíróisághoz lennének átesatolandók.

3. A nagy-enyedi szolgabírói járás jelen állapotában meghagyandó és ennek folytán a nagy-enyedi kir. járásbíróiságtól

1. Alsó-Gáld,
2. Benedek,
3. Czelna,
4. Felső-Gáld,
5. Gáldtő,
6. Igenpatak,
7. Intregáld,
8. Királypataka,
9. Koslárd,
10. Krakkó,
11. Magyar-Boros-Bocsárd,
12. Maros-Szent-Imre,
13. Mindszent,
14. Oláh-Boros-Bocsárd,

*) Vármegyénkben szolgabírói járasok s ezzel lehető kapcsolatban a járásbíróiságok új beosztási tervzetére vonatkozó ellentézetek ismertetését a közönség tájékozása végett szükségesnek tartván, közöljük dr. Mayer Ödön gy.-fehérvári ügyvéd, m. bizottsági tag és társai által a f. ápril hó 4-én tartott megyei közgyűléshez beadott határozati javaslatot, melyre nézeteinket meg fogjuk tenni. Szerk.

15. Tibor,
16. Vajasd községek,
melyek jelenleg a magyarigeni szolgabírói járásba vannak beosztva — át lennének csatolandók a gyulafehérvári kir. járásbíróisághoz.

4. A kis-enyedi járás Konceza szolgabírói székhelyvel jelen közigazgatási beosztásban szintén meghagyandó és

1. Drassó,
2. Konceza,
3. Kutfalva,
4. Oláh-Girbó,
5. Spring,

6. Vingárd községek, melyek jelenleg a gyulafehérvári kir. járásbíróisághoz vannak beosztva, e járásbíróiságnál meghagyandók.

5. Az alvinczi szolgabírói járás meghagyandó és csak

Borbánd és

Kisfalud községek lennének a jelenlegi magyarigeni szolgabírói járáshoz átesatolandók, — a szolgabírói székhely pedig Alvinczről Gyulafehérvárra áthelyezendő.

6. A magyarigeni járás helyett gyulafehérvári járás lenne alakítandó Gyulafehérvár szolgabírói székhelyvel, mely felölelné

a) a jelenlegi magyarigeni egész járást

b) az alvinczi járásból az 5-ik pont szerint átesatolandó

Borbánd és

Kisfalud községeket.

Az ezen járásba beosztott községek mind a gyulafehérvári kir. járásbíróisághoz tartoznának és ehez képest

a) a nagy-enyedi kir. járásbíróiságtól a 3-ik pont szerint átesatolandó községeken kívül

b) Fenes,

Galacz,

Petrosán és

Zalatna (Valea Doszuluj és Trimpouelle) községek lennének az abrudbányai kir. járásbíróiságtól a gyulafehérvári kir. járásbíróisághoz átesatolandók.

7. A verespataki járás Verespatak szolgabírói székhelyvel változatlanul fentartandó volna.

8. A szomszéd vármegyéből átbocsátandók

a) Torda-Aranyos vármegyéből

Décs,

Csákó és

Örményes;

b) Kis-Küküllő vármegyéből

Péterfalva,

Szancsal,

Kis-Iklod és

Panád;

c) Szeben vármegyéből

a szász-sebesi kir. járásbíróiság egész területe, minden esetben pedig Lámkerék községe.

Ezzel szemben viszont a vizaknai járás kelőlőn kikerekítve Szebenmegyéhez lenne csatolandó.

Indokolás.

I. A területi beosztásnak közigazgatási és bírósági változtatása, — eltekintve a változtatással járó felette nagy munkatehertől, — a közönségre nézve felette sok hátránnyal van egybekapcsolva, mely hátrányokat, mint köztudomásuakat részletezni felesleges és elegendő, ha kiemeljük, hogy olyas alkalommal fontos iratok elkallódhatnak, — azoknak felkeresése és megtalálása minden esetre felette megnehezítették.

Ebből foly, hogy az ily mélyreható intézkedések nem tehetők próbálgatások tárgyává, — főként pedig nem szabad ideiglenes jeleggel birniok.

Ugy de már törvénybe van iktatva és már csak idő kérdése a közigazgatásnak ugynevezett államosítása.

Hogyan gondolkoznak egyesek e kérdés felett, — ohajtják-e az autonómia fentartását, avagy államosítást? Ennek fejtegetése nem e helyre tartozik és habár Alsófehérvármegye törvényhatósága az autonómia fentartása mellett nyilatkozott, — nem zárkozhatik el azon tényről, hogy az államosítás már a közel jövőben várható.

Tekintve már most, hogy vármegyénk egy hosszukás szabálytalan alak, ki- és beszöggelésekkel, — melynek helyes kikerekítése feltétlenül szükséges tekintve, hogy igen sok vármegye van hasonló helyzetben, —

tekintve, hogy ennek folytán a vármegyék általános kikerekítésének, — legkésőbb a közigazgatás államosításával egyidejűleg napi rendre kell kerülnie, —

tekintve, hogy addig is egyes községek és szolgabírói járasok másként való beosztása, — összhangot nélkülöző ideiglenes főmunka volna és tekintve végül az ideiglenes ily intézkedések ellen az indokolás bekezdésében felhozott fontos érveket, — mi a statusquo fentartását javasoljuk.

II. A mennyiben a tekintetes törvényhatóság a felhozottak daczára a járasok helyesebb és cél-

TÁRCZA.

Temetés után.

Nagy nemzetem, nagyobb te önmagadnál;

Halottodat dicsőn megsiratád.

Megállj egyszer e vérző gondolatnál;

Hisz még kötelmek is várnak te rád,

Nagyok!

Nagy nemzetem, nagyobb te önmagadnál;

Halottodat dicsőn megsiratád.

Megállj egyszer e vérző gondolatnál;

Alkotni kell, megélni a jelent

Musáj!

Nagy nemzetem, nagyobb te önmagadnál;

Halottodat dicsőn megsiratád.

Megállj egyszer e vérző gondolatnál;

Hogy nélküle is élni kell nekünk

Soká!

Nagy nemzetem, nagyobb te önmagadnál;

Halottodat dicsőn megsiratád.

Megállj egyszer e vérző gondolatnál;

Hogy dolgoznod kell ő miatta is

Sokát!

Nagy nemzetem, nagyobb te önmagadnál;

Halottodat dicsőn megsiratád.

Megállj egyszer e vérző gondolatnál;

Légy tiszta, szent, mint ő vala halálig

S ne félj!

Nagy nemzetem, nagyobb te önmagadnál;

Halottodat dicsőn megsiratád.

Megállj egyszer e vérző gondolatnál;

Ne menj tovább, az érzelem világa

Vakit!

Nagy nemzetem, nagyobb te önmagadnál;

Halottodat dicsőn megsiratád.

Megállj egyszer e vérző gondolatnál;

Elnült a mult, jövendő int feléd

Dicső!

Dicső jövendő int neked, magyar,

Ha nagy halottod szellemét veszed

Erkölcsmintának, s változó korunkkal

Egyhangba önt össze az népet, hont.

S királyt!

B. Kemény Endre.

Nászutazás.

— Elbeszélés. —

Irta Werner Gyula.

(Folytatás.)

Csodálkozó arczczal fogadtam.

— Nem tudok aludni, mondá. Ugy látszik mértéktelenül vacsoráltam, pedig rossz gyomor: ez az élet-undor anyja. Bizalmas beszélgetésre jöttem magához Andorin.

Leült s jól ápolt, fehér kezét összekulcsolva reám nézett.

— Nem vagyok ma bizalmas csevegéshez hangolva. Azt hiszem migrénem van.

— Nem tesz semmit. Az ily idegbajoknak az a természetük, hogy egy percz alatt jobbra fordulnak, ha el tudjuk róla fordítani gondolatainkat.

— De ön ismét haszonelméletéről fog velem beszélni uram.

Nevetett s térdeit veregette kezével. Aztán szokatlanul elkomolyodott.

— Lássá, egyszer mégis szeretném megértetni önrel álláspontomat. Nem hunyhatok szemem azon igazság előtt, hogy mi boldogabbak lehetnénk, ha megértene jelszavamat: „gyümölcsözés.”

S aztán, nála eddig soha sem hallott ékeszólással folytatta.

— Nagyravágyó szívek küzködése, a szónoklatok s udvarias formák legiója, a demagóg viharos szája, a tömeg esztelen zsvaja — szél. Gyümölcs a munka, egyedül a munka!

A költők dala, szerelmesek esküvése, a formák

szerebb beosztását már most ohajtáná keresztülvinni. — ez esetben ajánljuk elfogadásra II. 1—8 a. javaslatunkat, melyet következőkben indokolunk.

ad. 1. A maros-ujvári szolgabírói járás a maros-ujvári kir. járásbírói területével teljesen megegyezvén, e tekintetben a jelenlegi állapot anynyival is inkább fentartandó, — mert ellene más indok sem harezol.

ad. 2. Ugyan ez áll legnagyobb részben a balászfalvi járásra nézve is és épen csak azon elv keresztülvitele érdekében, hogy a szolgabírói járasok és járásbírók egymást fedjék, — lenne a javaslatban megnevezett, — a balászfalvi szolgabírói járáshoz tartozó három község a balászfalvi járásbíróihoz csatolandó.

ad. 3. Ugyan ez elv folyománya, hogy a nagy-enyedi kir. járásbírói területe azonosítassék a jelenlegi nagy-enyedi szolgabírói járással és ennek folytán a tervezetben megnevezett, jelenleg a nagy-enyedi kir. járásbíróihoz és a magyarigeni szolgabírói járáshoz tartozó 16 község át lenne csatolandó a gyulafehérvári kir. járásbíróihoz, mint a melyhez a magyarigeni járás többi községei is tartoznak.

ad. 4. A kis-enyedi járás székhelyéül azért hagyandó meg Koneza, mert központul más alkalmasabb hely nem kínálkozik. Az erre praedestiniált, járásbíróiakkal is bíró Vizakna azért nem javasolható, mert ezen járás községeitől területileg nagyon távol, a járás és a megye szélén fekszik.

Különbön is előrelátható, hogy a megyék általános kikerekítése alkalmával Vizakna a körül fekvő községekkel Szebenmegyéhez fog csatolhatni, melynek központjától, Nagy-Szebentől alig fél órányira fekszik, — míg Nagy-Enyedre vasutal is több mint hatórai ut.

Ugyan e szempontok mérvadóak arra nézve is, hogy a járásnál kivételkép a szolgabírói járasoknak a járásbírói területtel való azonosítását nem tartjuk keresztülvihetőnek, — hanem fentartandónak véljük a jelen állapotot, — mely szerint e szolgabírói járás egyrésze a vizaknai, más része a gyulafehérvári kir. járásbíróihoz tartozik.

Meghagyandó a tervezetben megnevezett hat község a gyulafehérvári kir. járásbíróihoz azért is, mert e községek területi fekvésüknel fogva gyulafehérvárra huznak, hol piacuk is van, — míg Vizaknával semmiféle érintkezésben nincsenek.

Végül figyelembe veendő az indokok is, — melyeket a gyulafehérvári kir. járásbírói terület nagyságának helyiségére nézve alább még fel fogunk hozni.

ad. 5. Az alvinczi járásból csak Borbánd és Kisfalud községek, — mint melyek közvetlenül Gyulafehérvár mellett fekszenek, lennének a magyarigeni illetőleg jelen tervezet szerint a gyulafehérvári szolgabírói járáshoz átesatolandók. — egyébként ezen igazságszolgáltatás tekintetében a gyulafehérvári kir. járásbíróihoz tartozó szolgabírói járás változatlanul fentartandó, csak a székhely lenne Alvinczről Gyulafehérvárra áthelyezendő.

A székhelynek ekénti áthelyezését a nagymél-

tósági m. kir. belügyminister ur 72982 893. sz. leiratában kifejezésre juttatott indokokon felül, még ezen járás községeinek területi fekvése is kívánatosá teszi, mert mindannyi közel esik Gyulafehérvárhoz, mindannyinak piacza Gyulafehérvár.

Eként lenne megoldva a hét közigazgatási járásnak a hat járásbíróiakkal való összhangba hozatalának kérdése is, — a mennyiben az alvinczi és a gyulafehérvári (ezelőtt m. igeni) szolgabírói járasok a gyulafehérvári járásbíróihoz osztatnának be.

Mert arra gondolni sem lehet, hogy egy újabb járásbírói állítások fel.

Egy kiszakítandó új járásbíróiakkal nem is jutna megfelelő peranyag és ezért a némelyek részéről felvetett azon eszmét, hogy Alvincz járásbíróiát kapjon, mint merőben tévest és indokolatlant a leghatározottabban elutasítanunk kell.

Már azon körülmény, hogy Alvincz egy négy-szögben fekszik, Gyulafehérvár, Szászváros, Algyógy és Szász-Sebes között, minek folytán ha itt járásbírói állítások fel, — a községek beosztásával el kellene menni nevezett négy járásbírói között határáig, — ugy hogy közvetlenül ezen négy járásbírói között levő községek idevonásával lehetne ezen bíróságnak járást teremteni, — mondjuk már ezen egy körülmény elegendő arra, hogy a felvetett eszme, mint halvaszülött, elejtessék.

Szembeszökő, hogy a közvetlenül Gyulafehérvár mellett, alig 10—15 percznyi távolságra fekvő Maros Csüged, Drombár, Limba, Alsó- és Felső-Maros-Váradja községek stb. — továbbá azon községek is mint Táté, Strázsá stb., melyeknek Gyulafehérváron keresztül kellene Alvinczre menniök, nem lehet helyesen a gyulafehérvári egy felállítandó alvinczi járásbíróihoz csatolni.

Az igazságszolgálati politikával sem egyeztethető össze ily apróbb járásbírói felállítások, — melyek a tapasztalat tanítása szerint szük körben mozogva a folyton haladó jogi élettől rendszerint elmaradnak — különösen nem lehet erről szó ott, a hol ez egy nagyobb virágzó járásbírói hátrányára történnek, mint jelen esetben a gyulafehérvári kir. járásbíróihoz, mely az általunk tervezett terjedelemben sem válnék oly nagygyá, hogy abból az egységes vezetésre és az ügyek ellátására hátrány származhatnék.

Nem lehet és nem szabad elfelejteni, hogy Gyulafehérvár

a) törvényszéki székhely, — egyfelől tehát ennek elnöke az ugyanazon helyen levő járásbírói ságot hatályosabban ellenőrizheti, — másfelől pedig az ügyfelekre is azon előny háramlik ebből, hogy ugy a törvényszéknél, mint a járásbíróihoz levő ügyeit időpazarlás nélkül elintézheti, —

b) ügyvédi kamarai székhely, a mi azt jelenti, hogy ott kellő jogsegélyt talál, míg Alvinczen egyetlen ügyvéd sincs, csak a zúgírászat virágozik, —

c) Gyulafehérvár egyidejűleg püspöki székhely adóhivatala, sok iskolái, főgymnasiuma, magasabb leánynevelő intézete, papnövevénye van, itt székel a hadkiegészítő kerületi parancsnokság is,

mind oly szempontok, melyek a nagyközönség részére csak előnyössé teszik, ha ugyanazon helyen van illetékes járásbírói is és ebből folyólag összes ügyeit egy városban, egy időben, költség-pazarlás nélkül elintézheti.

ad. 6. A magyarigeni járás székhelyének Gyulafehérvárra való áthelyezését javasoljuk, — mert egyrészt Magyar-Igen esekély jelentőségénél, rossz közlekedési viszonyainál fogva erre nem alkalmas, míg Gyulafehérvár szab. kir. város eddig szolgabírói székhelyvel nem bírt, hogy pedig szolgabírói kiváltképp praedestinelva van, — ezt külön fejtegetni valóban felesleges.

Idecsatolandó volna az 5-ik pontnál felhozott indokból az ott megnevezett két község.

Már az általános elvből foly, hogy az ezen járásba beosztott községek a gyulafehérvári kir. járásbírói területéhez csatoltassanak.

A nagy-enyedi kir. járásbíróihoz ennek folytán átesatolandó községek már a 3-ik pontnál megvannak nevezve.

Az abrudbányai kir. járásbíróihoz a tervezet szerint átesatolandó négy községre nézve az általános — ezt magával hozó, — elvtől eltekintve, felhozható még, hogy azon községeknek és jelesül ezek legnagyobbikának és legjelentékenyebbjének: Zalatánának is az az indokolt ohajtása, mert piacuk, törvényszékük Gyulafehérvárra van, a míg Abrudbányával semmiféle vonatkozásban nincsenek, — sőt Abrudbányától az ugynevezett „Gyula mare“ (nagy hegy) által elválasztva vannak annyira, hogy a közlekedés rendszerint nehézségekkel jár, sőt télen legtöbb esetben egészen szünetel, physikailag lehetetlen, míg Gyulafehérvárra jó országut vezet, sőt biztos kilátás van arra, hogy rövid időn vasuti összeköttetés is létesül, a mennyiben a Gyulafehérvár — zalatnai vasut a nagyméltóságú magy. kir. kereskedelemügyi Ministerium által már engedélyezve van.

ad. 7. Ha a fennebbi pontban foglalt igazságszolgáltatási tekintetben javasolt változtatások keresztülvitetnek, a verespataki járás és az abrudbányai kir. járásbírói terület egészben azonos maradna.

Mi is Verespatakot tartjuk e járás székhelyéül fentartandónak és e tekintetben magunkévá tesszük Török Bertalan megyei főjegyző ur és társai indítványának indokolását.

ad. 8. Ha egy pillantást vetünk a térképre, az ezen pont alatt foglalt kikerekítési ohajnak bővebbi indokolásától valóban eltekinthetünk.

A nagy-enyedi daloskör filharmónikus hangversenye.

Annyi kitarító buzgalom és annyi nemes ambíció kevés kis város közönségében található, mint nálunk: de e kevesek között is párját ritkítja azon igazi lelkesülés, melylyel a dalos-kört Borsay Samu énektanár vezeti. Az ő szakértelme, türelme, kitartása, jó kedve az, mely összehozza a dalkör különböző elemeit s azokkal oly nehéz feladatra vállalkozhatik, minőt f. hó 15-én oly szépen oldott meg 45 hölgy, 25 férfi, összesen 70 tagból álló enekarral, a gyulafehérvári es. és kir. gyalogezred kitűnő zenekarának 26 tagjával és 8 helybeli dilettans zenésszel.

A kollegium nagy aulájának egy harmadát az ének és zenekar tagjai foglalták el, ohajtottuk volna, hogy a többi helyet az érdeklődő közönség sűrűn töltse be. Valóban sajnáljuk, hogy nem így volt, ámbar minden kezdet nehéznek bizonyul s reméljük, hogy jövőre a ritka szép élvezetben többen fognak részesülni.

1. A „Hunyadi László“ nyitány oly lelkesen lett bemutatva, hogy elhangzása után a hallgatóság zajos ovátiókba tört ki.

2. Hehl Henrik „Villikirályné“ (op. 41.) című, női karra irt idyllje, a melyben a villikirályné soloját (soprán solo) dr. Farnos Árpádné nagyon szépen énekelte, nagyon szépen lett bemutatva zenekarkísérettel. Az orchester mindvégig aeterszerűen vette körül a nők énekét és az egész oly kristálytisza és átlátszó volt, hogy talán ennek is tulajdonítható, hogy a program három másik hatalmas számának hatásával összehasonlítva nem tette meg azt a hatást, a mit megérdemelt volna.

3. Schubert Ferencz: H-moll Symphonia 2 tételben. Ez arról nevezetes, hogy Schubert halála után jutott a nyilvánosságra és nincs befejezve, a mennyiben a Symphoniáknál szokásos négy tétel helyett csak kettő van meg. A budapesti filharmónikusok most februárban adták elő Budapesten és poetikus tartalmánál fogva rendkívüli tetszésben részesült. Nálunk is nagyon szépen lett bemutatva. Az első tétel: Allegro moderato. A hegedők halk suttogása és a klarinet és az oboa fájdalmas nyögése már a kezdetben megragadja az embert, a mire nem sokára áttér a főthemára, a melyet cello kezd meg és a többi hangszerek nagy-

és rendszerek világa, üres, tartalmatlan hiú szél. Irányát szászor változtató szél.

Értsen meg Andorin. Én is voltam — mint maga — izgatott, könnyen hevülő, szeles, de megtanultam ösztöneimen és szenvedélyeimen uralkodni Leszoktam kíméletlen, gúnyos modoromról és sértő bizalmatlanságomról. Mert mindez — nem gyümölcs. Dolgoztam s ma gazdag vagyok.

A nőket nem méltattam figyelemre, nem kerestem társaságukat, nem bókoltam nekik s nem táncoltam velük. Fényes szemükre, nevető szájacskájukra nem sokat adtam. Házassági tervek forogtak agyamban, a családi élet kezdett vonzani, mert az — gyümölcs.

Megismerkedtem egy egyszerű, kedves leánykával. Nem volt feltűnően szép, sőt tulságosan eszes sem. De nő volt, telve szívjósággal és hűséggel, teljesen ép, egészséges mellel, kifejlődve s fiatal vértől forrva, egyszóval megfelelt a czelnek, a miért az Isten Ádámra mély álmot bocsátott. Az ön boldogult nővére volt.

Elhallgatott hogy lélegzetet vegyen.

— Egy gyermekem maradt első házasságomból, Lenke. Kedves, jó leány. Nagyon szeretem, ő is szeret engem, jó és figyelmes hozzám. Érte fáradtam s küzködtem. Azt akarom hogy jólétben éljen ha meghalok. Ne szoruljon senkire s mindig szeretettel gondoljon vissza reám, a ki neki mind e kényelmet, fényt s gazdagságot megszereztem. Ez az én szeretetem — gyümölcs. S magát is szeretem édes s nemes a leányom kedvéért. Szeretem, mert jó, nemes és hűséges. Igyekszem ellenni minden vágyát s minden gondolatát. Mert meglegedett embereket látni magam körül — ez is zamatos, jóízű gyümölcse az életnek. Mégis, van valami magában, a mi rejtélyes s a mi engem elkedvetlenít.

Minden figyelmességem és gondoskodásom mellett sem tudok lelke ezen állapotán változtatni. Mintha valamije hiányoznék, mintha nem egészen érezné jól magát mellettem s mintha titkos elégedetlenség bántaná. S ha minden igyekezetem dacára sem tudom magát, édes, boldogítani, attól tartok, ez a kitarító törekvés és ezek az örökös kísérletek az ön boldogítására, — eredmény, haszon, gyümölcs nélkül maradnak.

A fájdalomnak egy árnyalata csendült meg hangjában s homlokán mély redők képződtek.

— Halálam tartozom önnek, válaszolam meghatva, hogy lelkébe engedett pillantani. Engedje meg holnap felelhessek s holnap oszlassam el — vagy erősítem meg — aggodalmait. Ma képtelen vagyok erre. Fejem is fáj, álmos is vagyok. Jó éjszakát.

Felkelt s elégedetten sohajtott, mint a ki kellemtelen munkájának végére ért. Udvariasan kezét csókol s kifelé indult. Már az ajtónál volt, mikor egy gondolat jutott eszembe.

— Ha meghalnék, megsíratna-e?

— Én előbb halok meg, mondá higgadtan s a felindulás minden jele nélkül.

— De ha mégis... valami véletlen folytán...

— Akkor vigasztalhatatlan volnék.

— S megnősülne-e újra?

— Nem, asszonyom.

Szilárdan s komolyan mondta ezt. Annyira szeretne? töprengtem magamban. Aztán hangosan kérdeztem: és miért?

— Miért? Mit gondol, öreg volnék már arra. Nem nekem való volna az a harmadszori vízbeugrás. Mert a házasság annak mondható. Soha sem tudja az ember előre — bármily ügyes úszó — hogy kijut-e a partra, vagy a vízbe ful. . .

(Folyt. köv.)

szerűen földolgoznak. Az egész tétel megkapó és elbájló. A második tétel Andante con moto, már ábramosabb, középső themája, a melyet a vonósok szinkopált kíséréte mellett felváltva hol a klarinet, hol az oboa játsza, elragadóan szép. A zenehar kitett magáért, a mennyiben ezen poetikus mű szépségeit eléggé kitudta emelni és érvényre juttatni.

4. A hangverseny fénypontja Beethoven Lajos az „olajfák hegyén” oratoriuma volt. (op. 85.) Beethoven ezt a művet 1802-ben írta Schikauder színházi igazgató megrendelésére, a ki az ujonnan épült „an der Wien” színházat vezette. A mű 1803 tavaszán nagy pénteken a színházban lett bemutatva és óriási hatást ért, a mit leginkább annak köszönhetett, hogy az oratorium zenéje nincs teljesen vallásos ihlettel megírva, hanem némileg színpadias stílusban.

Megkapó az oratorium bevezetése, a mely magában véve egy kis mester mű. Jézus első magánada, melyet dr. Farnos Árpád névvel emekelt, az az eszedek, oly megható, hogy a közönség meghatva figyelt és végén lelkes tapsra ragadtatta magát. A rá következő Szeráf hatalmas áriája, a melyet Will Károlyné emekelt nagy művészettel és az angyalok karának föllépése megrázó. Azon résznel:

*De jaj! ki meggyalázza
A vért, mely érte hull...*

a kar remekelt, a midőn azt a mesterségesen fölépített atkozódási fugát nagy praecizitással keresztül vitte a veszélyen. Nagyon érdekes azon téma is, mikor a poroszlók kara (férfikar) keresi Jézust. Nagyon halkan kezdik és mindjebben közelednek. Szép, de nagyon nehéz azon duett, a melyet Jézus és a Szeráf emekelnek. Hatalmas és imponáló, mikor a poroszlók rá akadnak Jézusra és felkiáltanak: Im itt van! Nehéz feladatot kellett a férfikarnak megoldani és tisztességesen is sikerült.

A Péter szerepében Zajzon Ferenc tanár nem erős, de eléggé rokonszenves hangjával teljes bizottsággal egészítette ki azt a gyönyörű tercettet, a melyet Jézus, szeráf és Péter emekelt. Innetől kezdve az oratorium nehezebb része kezdődik. A poroszlók küzdelmé, a tanítványok esdő, kérés, hol kétségbeeső rimázkodása közbe-közbe Jézus megnyugtató, engesztelő hangja nagy-szerű vegyületet képez. Dr. Farnos Árpád névvel emekelt oldotta meg feladatát és a kar remekelt. Majd az örömjungóság átmenő kar, a melynek éneke:

*Zeng a hála, zeng a földön
Néked Isten szent fia!*

nagy hatást keltett; a teljes kar oly fényesen oldotta meg nehéz feladatát, hogy az utolsó hatalmas fogásban valósággal remekelt.

Végül ismételt ki kell jelentenünk köszönetünket Borsay Samu urnak, ki a hangverseny nehéz darabjait jeles művészekkel, fáradhatlan buzgalommal tanította be s valóban csodálatra méltó erővel, kitartással vezényelte. **B.**

VEGYES HIREK.

— **Pávai Vajna Elek meghalt.** Csütörtökön reggel e hír terjedett szét s a ki hallotta, nem tartotta hihetőnek. Hiszen még két héttel ezelőtt láttuk a megyei közgyűlésen, épen, erőben az öreg urat s még fel is szólalt a szolgabírói járáskor beosztása ügyében, tréfásan jegyezve meg gyulafehérvári ügyvéd kollégáinak, hogy: a levegőben fityeg a törvényszék dolga. Ámde pár óra múlva már osztották a gyászlapot s mi őszinte részvételt láttuk, hogy a hir igaz volt. Pár napig betegeskedett hülés miatt s midőn egy csöndesítő orvosszert por alakban bevett, hirtelen erős köhögési roham lepté meg, felkiáltott, hátrahanyatlott, — meghalt. Közéletünknek jól ismert, originalis alakja volt. Beszédmodora, írása nehézkesnek, terjedősnek látszott, de ha kifejtette az ember a magot, bizony sokszor életrevaló, helyes eszmét talált benne. Jól ismerte az emberi természetű ügyeket s általában a földes uri jogok, a közgazdaság s a nemzeti politika voltak kedvenc eszméi, melyeket szóval, írásban, hirlapban, füzetekben felvetett, a hol csak lehetett. „Erdélyi függő bajok,” a hétfalusi csángók vagyoni ügyei stb. ő általa lettek ismertetve. Pávai V. Elek M.-Csesztvény született. Szegény fiú volt. 10 éves korában kezdette meg tanulását. Ügyvéd lett, 1848-ban pedig „auditor.” A forradalomban részt vevén, az aradi várban másfél esztendőig volt fogva. Kiszabadulván, főleg urbéri perekkel foglalkozott előbb M.-Vásárhelytől, azután N.-Enyeden, végre M.-Csesztvény birtokára költözött. Gyászjelentője következőleg szól: Alólirottak a legmélyebb fájdalommal jelentik, hogy szeretett apjuk, illetve nagyapjuk, ipjuk és sógoruk *Pávai Vajna Elek* hites ügyvéd, f. év április hó 18-án, esteli 6 órakor, életének 74-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Földi maradványai f. évi április hó 20-án d. u. 4 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint az örök nyugalomnak átadatni. Béke hamvaira! Pávai V. Mari öz. dr. Szabó Lajosné.

Pávai V. Kata férj. Vajna Miklósné. Pávai V. Elek, Pávai V. Anna mint gyermekei, Vajna Margit, Vajna Ferencz, Vajna István, Pávai V. Anna mint unokái. Vajna Miklós mint veje. Finna Giza férj. Pávai V. Elekné mint menyje. Timár Károly mint sógora. Timár Károlyné Deési Róza mint sógornője. Temetésén a megyei tisztviselők. m.-ujvár és a vidék intelligentiája nagy számmal vettek részt. Gyászbeszédet Jancsó Lajos m.-ujvári ev. ref. lelkész mondott kiváló szónoki erővel. Pávai Elekkel ismét kevesbedett foggetlen gondolkozásu birtokosaink száma. Béke poraira!

— **Iskolaszéki ülés.** Nagy-Enyed város iskolaszéke fontos ülést tartott folyó hó 15-én. Az újonválasztott iskolaszék elnöknek választván Kovács Gyula polgármestert, jegyzőnek Sebestyén Sándor és Kövér Jánost, megalakult. Ez alakuló közgyűlésben mondatott ki, azon minden tanügyi kérdés iránt érdeklődők előtt hosszú időre nagy jelentőségű határozat, hogy a leányiskolák az újonépült díszes, tágas, kényelmes és modern pedagógiai követelményeinek teljesen megfelelő iskolai épülete! Minő jól eső határozat! Még öt éve nem szorult a város áldozatkészsége az addig bérházakban szorongó leányiskolát az előtt nem látott kényelemmel a Kemény-féle házba helyezte el. Minő nagy volt akkor is a mi örömrünk! És ezen rövid idő múltán azon tágas épület a folyton fejlődő leányiskolai tanulók befogadására szüknek bizonyult. És ma két utcára nyúló díszes épületet emelt Nagyenyed város minden szép és jó iránt lelkesedni tudó, áldozatkész közönsége és palotásodott át a leánynevelés szent ügyének szolgálatába! Ilyen, a szó legszentebb értelmében hazafias cselekedete előtt e sokat szenvedett város közönsége megérdemli, hogy levett kalappal üdvözlöljük s habár a dicsőség sugara mindenkit övedz, jól esik kimondanunk, hogy a főérdem Kovács Gyula közszeretben és tiszteletben álló polgármesterünket illeti, ki a város kulturális haladásának érdekeit szíven viselni legfőbb hazafias teendőnek tartja. A nőnevelés ügye városunkban mustármagból terebélyes fává az ő polgármestersége alatt fejlődött. Lelkes tevékenységét boldog önérzete jutalmazza meg. — Az új épület nyilvános felavatásának ünnepélye a jövő tanév elejére tervezetett ki. *Egy isk. széki tag.*

— **Az adózó közönség figyelmébe.** Felhívatik Nagy-Enyed város adózó közönsége, hogy az 1894. évre, a már végérvényesen megállapított I. II. oszt. ker. adó kivetési lajstromot, — a mely a város adóhivatalánál 8 napi közszemlére ki van téve, — megtekinteni és a netaláni sérelmes tétel ellen felfolyamodásukat a kellő időn belül, a helyi m. kir. pénzügyigazgatóságához beadni el ne mulasztják.

— **A polgári és elemi leányiskola** átköltözött az új iskolaépület termeibe. A bolthelyiségek is ki vannak adva s így a régebben oly csendes helyen új, vidám élet zaja kezdődik meg a jövő héttel.

— **Felséges tavaszi idő** jár országszerte. Évtizedek óta ilyen aprilist nem jártunk. Legalább 14 nappal előbb van fű, fa, virág, mint rendszeren. Pl. a kajsi barack nagobbbrészt elvirágozott; a körték, cseresznyék, ősi barackok, szilvák dus virágzásban vannak. Pompás napfényes, kellemes napok után kellemes, csöndes eső frissítette fel a természet pazar pompáját f. hó 20-án; 21-én enyhe, boros nap volt.

— **Monory Sándor** szintársulata, mely rövid tartózkodásra hozzánk, Nagyenyedre készül, — jelenleg Tordán működik, és pedig — mint ottani kollégáinknak, az „Aranyosvidék”-nek referendáiból kitetszik — igen érdemesen. Megerősíti e jó előhírt redactionk egy Tordán időző tagja, ki látogatván az előadásokat, meggyőződésszerűleg ajánlja általunk s ajánljuk általa mi is pártolásra az érdemes társulatot.

— **Gyulafehérvár haladásának** jelentékeny előnyére fog szolgálni két igen fontos ügy. Az egyik egy tápintézet, melyet a kereskedelmi miniszter a vasuti alkalmazottak gyermekei részére kíván felállítani. A másik pedig egy katonai laktanya a műszaki csapatok részére, melyet valabára nem a várban, hanem a városban építenek. Bárcsak a gimnasiumot is a városban építenék fel, amint ezt már lapunk mult évi folyamában is hangsúlyoztuk. Várdsainknak nincs mit egymástól irgelyelniük, mert szegények vagyunk mindnyájan s a fejlődés nagyon nehéz, mivel az ország többi városai sokkal élelmesebbek voltak, hamarabb fel tudták fogni, hogy a helyesen befektetett áldozatkészség dusan kamatozik s újabb intézmények létrehozását segíti elő.

— **Gyászhir.** Garamszegi Gécy Béláné Madaras Veron mint unoka, férje és gyermekei Margit, Béla, Erzsike és Lajos, néhai Benkő Elek unokái. Poña, Ákos és Kálmán, Benkő Zsigmond mint testvér, öz. Farnos Elekné Benkő Mária, mint nővér, tudatják arkosi Benkő László földbirtokosnak, élete 84-ik évében folyó hó 15-én reggeli fél 6 órakor, végelgyengülés következtében Magyar-Herepén történt elhunytát. Hült tetemei folyó hó 17-én tetettek örök nyugalomra.

— **Tordán** jövődő színészeink f. hó 21-ikén, szombaton hozták színre Mascaqui „Parasztjécsület”-ét, megtoldva a „Barátságból” cz. 1 felvonásos vígjátékkal. 22-ikén, vasárnap egy új bohózatot adnak „Pitzer Régi, v. éljen a polgári házasság” czímen s azután még csak egy előadás lesz.

— **Alsófehérmegyei tört., rég. és természetud. egylet.** Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és természetudományi egylet folyó hó 22-én d. u. 4 órakor Gyulafehérvárt a város ház tanács-teremben választmányi ülést tart, a melyre az igen tisztelt választmányi tagok ezennel meghívotnak. Gyulafehérvárt, 1894. április hó 16-án. Az elnökség.

— **Színészeink játékrendje.** Folyó hó 25-én, szerdán érkezik városunkba Monory társulata. Csütörtökön, 26-ikán tartja első előadását „A dolovai nábob leánya”-val. Színre kerül továbbá: Pénteken „Mongodin ur felesége” (vígjáték) és szombaton „A kis molnárné” (új operette).

— **„A Kossuth Lajos emlékének megörökítésére alakult országos bizottság”** elnöksége tisztelettel felkéri az összes vidéki gyűjtőív tartókat, hogy a mennyiben a gyűjtött összegeket a pesti hazai első takarékpénztár egyesülethez még be nem szolgáltatott volna, az izeikben jegyzett és még jegyzendő összes adományokat a nyilvános nyugtázás megkönyítése érdekében, valamely ottani helybeli esetleg vidékbeli lapban díjtalanul közzététetni törekedjenek, ennek megtörténte után pedig a gyűjtött összegeket a vonatkozó gyűjtőinek és lappeldányok kapcsán a pesti hazai első takarékpénztár egyesülethez beküldeni sziveskedjenek. Budapest. 1894. április hó 18-án. Hazafias üdvözléssel „Az országos bizottság elnöksége.”

— **Gazdák és gazdasszonyok figyelmébe.** *Gazdasági vetemény és virág magvak, — kizárólagosan valódi erfurti — kaphatók Cirner J. József kereskedésében Nagy-Enyeden, ki a magvak jóságáért és valódiságáért kezességét vállal. Postai megrendeléseket legpontosabban eszközöl.*

Üzenetek a szerkesztőségéből.

Tiszt. Nagy István urnak. Harasztos. Először pereljen az esperestjével, azután — ha tetszik velünk. Ami nyilvános gyűlésen el volt mondva, annak egyszerű reprodukciója lehet ugyan sajtóper tárgya is, ha ezzel aligha lehet reperiálni azt a bajt, melyről az érdekeltek egyházi jejentés szól. Várja el tehát a pünkösüi nagyhetet is — egyebet nem válaszolunk.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY.

TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó: CIRNER J. JÓZSEF.

Selyem hamisítvány. Égessünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rígtőn kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után esékely világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem, (mely zsiros színű szallónás lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggömbül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (es. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben,** házhoz szállítva, postabér- és vámmentesen szivesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyekre való, akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros-lyeag ragasztandó. (5.)

Máriaczei

Gyomorceppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajknál, nélkülözhetetlen és áttörően ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegek tünetei: étvágytalanság, gyomorvagyongás, bűzös lehellet, feltűjtás, savanyú felbőgés, hasmenés, gyomorféreg, felesteles nyálakiválasztás, sárgaság, undor és hanyás, gyomorgörcs, szűkítés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejlettségénél, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomorüthetetlen étellekkel és italokkal gúszták, májbajok és hámorhóciá-nál.

Emellett bajoknál a **Máriaczei gyomorceppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi foraktár:
Török József gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly csupeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom!”

A **Máriaczei gyomorceppek** valódián kaphatók

Kovács József gyógyszerésznél
Nagy-Enyeden.

Schieszl Károly gyógyszerésznél
Balázsfalván.

Wolf G. és fia gyógyszerészeknél
8-43
Tordán.

LE GRIFFON
Valódi Francia papír

Ugyeljenek a jegyre
MINDEN UTÁNZÁSTOL

a legjobb
A LEGKERESETTEBB
az egészségnek leghasznosabb
SZIVARKA PAPIR

(27-52.)

A borszéki vízzel való házalásnál tapasztalt visszaélések arra indítottak, hogy **Lázár és Verzár** urak

borszéki savanyuvíz

kezelőségétől a főraktárt Nagy-Enyed és vidéke részére megnyerjem.

Raktáromon állandóan friss **főkuti töltésű borszéki vizet** tartok a következő árak mellett:

1 üveg vételnél 10 kr.
10 „ „ „ 9 „

1 üres üveg 6 krba számítatik és ugyanezen árba visszavéteik.

Ezenkívül raktáron tartok friss töltésű **répati. előpataki** és **Baross-forrás** vizeket jutányos árban.

Nem mulaszthatom el a t. közönség b. figyelmét továbbra is fölhívni kitünő minőségű és jutányos áru **lisztjeimre**, ugyszintén **főzelek** és **kásaneműimre** is.

A t. közönség b. pártfogását továbbra is kéréve, maradok kész szolgája

3-3.

Grünfeld Dávid.

Fényképészeti jelentés.

Van szerencsém Nagy-Enyed városa és vidéke mélyen tisztelt közönségének tisztelettel jelenteni, hogy

fényképészeti műtermemet

rövid időre Kolozsvárról ideiglenesen áthelyeztem s azt a magyar-utczán Grünfeld Dávid lisztkereskedő ur udvarán rendeztem be, a hol mindenemű, u. m.: **látogatójegy alaku, kabinet-, Makart-, boudoir-, stb. fényképeket** készítek.

Kis képekről nagyobbításokat, egész életnagyságig, retoucheban, melynek finomsága minden festett képet fölülmul. Szóval a fényképészeti és festészeti szakmába vágó minden munkálatokat elvállalok s az általam készített fényképek tiszta és élethű kiviteléért kezességet vállalok.

Felvételeket reggel 8 órától d. u. 5 óráig borult időben is pontosan eszközölök.

A nagyérdemű közönség nagybecsű megrendeléseit kérve, vagyok

Tisztelettel:

KATÓ JÓZSEF fényképész
Kolozsvárról.

Árverési hirdetmény.

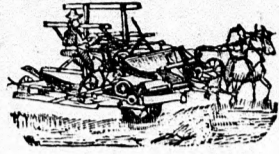
A nagyenyedi ev. ref. Bethlen-főiskola mélt. előjáróságának 75-1894. sz. határozata alapján, a főiskola tulajdonát képező, **diódi háromkövű lisztelő malom**, a mellette levő **kerttel és faházzal** együtt f. évi május hó

7-én hétfőn d. e. 11 órakor a főisk. jog- és jószágigazgatósági irodájában **2400 frt.** kikiáltási nyílt árverésen el fog adatni.

Árverési feltételek a megelőző napokon ugyanott megtekinthetők.

N.-Enyeden, 1894. ápril 21-én.

Jog- és jószágigazgatóság.

MIC. CORMICK

Fűkaszaló és aratógépek

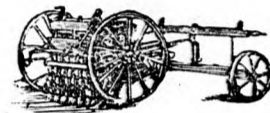
a legjobbak a világon. Kiténtetve minden kiállításon.

PETROLEUMMOTOROK,

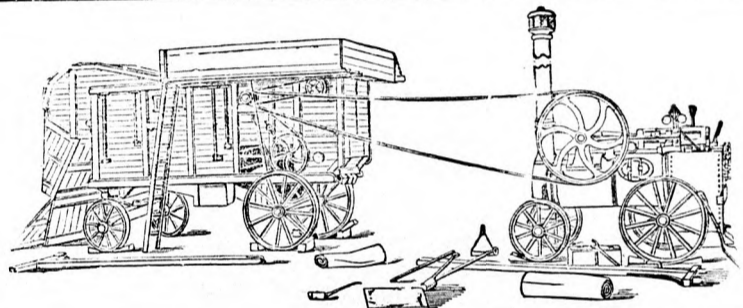
gőz és járgánycséplőgépek, ekék, boronák, rosták, trieurök, sorvetőgépek, kézivetőgépek, kukorica-morzsolók, szecska és répavágók, darálógépek, malmok, ugy mint mindentéle gépek, szerszámok és eszközök a gazdaság számára legjobban és legolesóbban kapható:

MÜLLER és WEISZ-nál

BUDAPESTEN, Váci-körut 76., a nyugoti pályaudvar közelében.

Összes gazdasági gépek
elsőrangú minőségben.

saját **hazai** gyártmány

Kedveső feltételek!

GŐZCSÉPLŐGÉPEK

Legjutányosabb árak!

Bevitelt levélem:
GÉPGYÁR,
BUDAPEST.

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSULAT.

Gyártelep: **KÜLSŐ VÁCI-UT 7.**

9-10

Tessék csak mindig

6-10

„ZACHERLIN“-T

kérni, az a legbiztosabb és legjobb rovarpusztító szer, mivel az **minden rovarpusztító szer között a leghathatósabb.**

Nem szükséges dícsérni annak jóságát és hatását; eléggé bizonyítja azt a „Zacherlin“-nek nagy mennyiségbeni használása és óriási kiterjedésű hire és piacza, mely mindenütt ismeretes.

Pecsettelt üveget kell csak mindig kérni, melyen a „Zacherlin“ olvasható. **Minden más e fajta szer csak értéktelen utánzat.** Egy üveg ára 15, 30, 50 kr., 1 és 2 frt. A Zacherlin-öntöző 30 kr.

A „Zacherlin“ valódi minőségben kapható:

Nagy-Enyeden: Bisztritsány Lajos, Cirner J. József és Winkler János uraknál.

Abrudbányán: Molnár Árpád urnál.

Balászfalván: Sinberger Salamon gyógyszerész, Schieszl Károly, Klein testvérek és Heiskovitz Leopold uraknál.

Gyulafehérváron: Fröhlich Gyula, Szentgyörgy M. gyógyszerész, Jakabfy Albert és Nagy József uraknál.

Maros-Ujváron: Virág Tamás urnál.

